

DSU 1960-90

– den periode hvor ungdomsorganisationen havde flest særstandpunkter i forhold til socialdemokratiet

Af Peter T. Christensen

I år fylder Danmarks Socialdemokratiske Ungdom 100 år. Dette essay fokuserer på årene 1960-1990, hvor DSU indtog flere særstandpunkter i forhold til Socialdemokratiet – fra ungdomsoprør til ideologisk fornyelse og kommercialisering af det kulturelle udtryk.

DSU fejrede 100-års jubilæum den 8. februar 2020, og i den forbindelse udkom der forskellige publikationer. En af bøgerne er “Vi malede Danmark rødt” om DSU’s 100-årige historie set gennem medlemsbladene. Ud fra denne bog er til Arbejderhistorie lavet dette essay med vægt på perioden 1960-1990. Disse år er specielt interessante fordi DSU havde flere særstandpunkter i forhold til Socialdemokratiet, og gennemløb både en ideologisk fornyelse og kulturel kommerciel fokusering. Medlemsbladet havde i denne periode også flere forskellige navne: Fri ungdom (indtil 1967), Blad68, Blad69, SOC (1970-86) og Rødt & Rimeligt (1986-1989).

Medlems- og ungdomsoprør – Frit Forums rolle (1960-72)

1960erne var præget af medlemsoprør fra DSU’ernes side, og rammerne for dette medlemsoprør blev skabt ovenfra. Det var en diskussion og en vedtagelse på kongressen i 1958, der åbnede op for en fornyelse af det politiske liv i DSU-afdelingerne. I den efterfølgende debat skrev DSU-formand Niels Kri-

Fri ungdom

Logo for Fri Ungdom i 60'erne.

stensen under overskriften "*mindre støj – mere sundhed*" i medlemsbladet Fri Ungdom maj 1960:

“man kan for sin død ikke forstå, at noget tænkende væsen ikke kan indse, at vort kapitalistiske konkurrence-samfund står i en skærende disharmoni til de mest elementære rettigheder for os mennesker. Og forargelsen nærmer sig topmålet af raseri, når man ser indad i sin egen bevægelse og for sig skuer de døgenigte, som i deres tilvante stræben efter nye kompromiser og smålapperier ikke aner de store perspektiver forude.”

Der var artikler i bladet, hvor medlemmer blev interviewet om problemerne i organisationen, og en konflikt mellem lokale ledere og medlemmer blev italesat. Konflikten handlede om, at medlemmerne var for passive, og lederne skulle lave ordentlige arrangementer.

Flere af lederne i DSU var bange for at miste deres taburetter og Ejnar Hovgaard Christiansen, der havde afløst Niels Kristensen på formandsposten i DSU, sad i 6 år (1961-67) indtil han var 35 år. Der var fraktionsdannelse og opbrud - en leder i Fri Ungdom fra juni 1966 beskriver situationen:

“Hvorfor er udviklingen da gået som den er, er det et lederproblem? Det mener vi så absolut det er, men ikke et specielt generationsproblem. Arbejderbevægelsens kandidater til ledende poster på alle pladser har igennem en lang årrække, i takt med organisationens voksende størrelse, gjort sig til ofre for konformiteten i arbejderbevægelsen. De har underkastet sig topledelsens paroler om at: enighed, kæft, trit og retning gør stærk. De har holdt mund og er blevet forfremmet, og når de så endelig er nået til tops, har de været for politisk svage til at ændre udviklingen mod de oprindelige mål.”¹

Sideløbende var der i Frit Forum's tidsskrift (for socialdemokratiske studerende og kandidater) fra 1964 til 1969 rejst en mere kritisk linje over for Socialdemokratiet – i 1965 kommer de første artikler med kritik af forsvarspolitikken. Det var de to Frit Forum formænd i 1960'erne Mogens Camre og Mogens Lykketoft, som skrev artikler og ledere i samarbejde med redaktionen. Forholdet til ikke kun Socialdemokratiet men hele arbejderbevægelsen blev vendt:

“Man søger med mere eller mindre held at ændre forholdene inden for samfundets givne rammer, men bliver konsekvensen f.eks. af gennemførelse af visse synspunkter i Socialdemokratiets principprogram at samfundsrammerne eventuelt sprænges – ja, så viger man. Og det er næppe sikkert, at de yngre socialdemokrater i samme omfang vil gøre dette.”²

Tegningen (tegner ikke oplyst) er vist sammen med en kritisk artikel om Socialdemokratiet skrevet af redaktionen på Fri Ungdom i februar 1966.

Frit Forum og DSU nærmede sig hinanden i denne periode. Det beskrev Mogens Lykketoft i sin genfortælling af perioden i Frit Forums 75-års jubilæums skrift 2018:

“Vi fordømte ikke bare krigen i Vietnam, men også det græske militærkup i 1967 og Vestens accept af både det græske og portugisiske diktatur som allierede i NATO. Også på hjemmebanen satte vi spørgsmålstegn ved den enøjede koldkrigsopfattelse. Det var årene, hvor de danske kommunister var blevet helt marginaliseret af det nye SF. Endnu i 1965 afviste den socialdemokratiske ledelse at have noget med SF at gøre, fordi man så det som en ny

forklædning af den kommunistiske trussel, man systematisk og effektivt havde nedkæmpet i dansk arbejderbevægelse efter anden verdenskrig. Vi i Frit Forum kendte imidlertid de nye unge SF'ere og vidste, at de var helt anderledes antiautoritære og demokratiske end de gamle Moskva-tro kommunister.”

I DSU betød ungdomsoprøret en kraftig og overraskende udskiftning i ledelsen på kongressen i 1967. Der blev hurtigt lavet om på medlemsbladets navn og udseende. Blad68 og Blad69 var i større format (tabloid) og var generelt mere kritisk i forhold til samfundet. Socialismens teori blev genopfrisket. Der blev som i 1920'erne taget udgangspunkt i Marx, og i tre artikler i 1969 blev marxismens grundbegreber gennemgået.

I 1970 indgik DSU og Frit Forum et samarbejde om medlemsbladet, som fik navnet SOC, der dermed afløste Blad69 og Frit Forums tidsskrift (studenteorganisationen Frit Forum indlemmes i DSU i 1973).

I første nummer af SOC i 1970 står:

“**SOC, læsernes blad.** Hermed foreligger første nummer af det største venstreorienterede tidsskrift i kongeriget Danmark. Som den opmærksomme læser vil have bemærket, er navnet SOC, hvilket skulle lede tanken hen på noget i retning af SOC-ialisme. SOC er et fælles medlemsblad for de socialdemokratiske ungdomsorganisationer FRIT FORUM og DSU. Følgelig er valgt og udpeget et par mennesker fra hver af de to organisationer og en fælles chefredaktør. Men SOC skal selvfølgelig være læsernes blad. Ikke fordi det er videre originalt, men fordi det er rimeligt... vi viser vores gode vilje ved straks og definitivt at ophæve læserbrevs-begrebet. Medlemmer, løsgængere, micro marco folk og trotylaktiviter vil fremover kunne indtage bladets spalter, når blot de gider fare i blækhuset.”³

Med teorierne i baghovedet blev samfundsinstitutioner kritiseret: folkekirken, politiet og Socialdemokratiet. I en analyse af de private forhold blev ung-

Denne tegning af Claus Deleurant blev bragt på samme side som lederen i første nummer af DSU's medlemsblad SOC, 1970.

domsoprørets filosof Marcuse brugt, sexlivet blev afsløret og en bar dame eller røv kunne indimellem ses i spalterne. På nogle områder gik man langt i kritikken, og mange ældre partifæller blev meget forargede over det, de læste og så i bladet. Oprøret, som havde ulmet i DSU i flere år, resulterede i en altomfattende fornyelse på flere områder, og det kom til at garantere DSU's overlevelse og bedre kontakt med tidens progressive ungdom.

Før og imod militæret (1960-1990)

DSU-formænd fra 1930-50 havde alle stærke antikommunistiske holdninger. En uforsonlig kamp mod DKP's skiftende politikker både før og efter krigen gav både H. C. Hansen, Poul Hansen, Victor Gram og Per Hækkerup stor respekt for faren fra øst – kommunisterne var ikke til at regne med, mente de.

I 1950'ernes koldkrigsopblomstring havde DSU's loyalitet med partiet også stor betydning. De tidligere DSU-formænd Poul Hansen og Victor Gram efterfulgte hinanden som forsvarsministre fra 1958 til 1968. Holdningen i Socialdemokratiet og DSU (indtil 1966) var klart for et NATO-medlemskab og støtte til USA's militære aktioner og krigsdeltagelse. Indstillingen til NATO ændrede sig dog afgørende fra slutningen af 1960erne. Startskuddet til den nye linje var "Resolution vedtaget på D.s.U.'s hovedbestyrelsesmøde 12. juni 1966",⁴ som er vist i illustration. I Frit Forum skete kursændringen året før, som det fremgik af Mogens Lykketofts beskrivelse af Frit Forum i den periode.

Efter 67-kongressens vedtagelse af den nye politiske linje i DSU varede det ikke længe, før den nye ledelse kørte en ren anti-NATO holdning. Det betød at de pro-NATO DSU'ere, som sad i forretningsudvalget, gik i protest i 1969. I Blad69 er der blandt andet en artikel med overskriften "højrefløjen går". Modstanden mod NATO blev især formuleret ud fra en kritik af USA's indblanding i Vietnam.

Formand Hans Carl Nielsen holdt en tale i 1969 ved en stor demonstration på Rådhuspladsen i København. Her lagde han op til kritik af politikere med synspunkter fra 1949-vedtagelsen om at tilslutte sig NATO, da USA nu havde brudt med NATO-traktatens artikel 1, hvor der står:

“at deltagerne forpligter sig til at bilægge enhver international stridighed, i hvilken de måtte blive indblandet, ved fredelige midler på en måde, at mellemfolkelig fred og sikkerhed såvel som retfærdighed ikke bringes i fare, og til i deres mellemfolkelige forhold at afstå fra trusler eller magtanvendelse på nogen måde, som er uforenelig med FN's formål. Tilsvarende er der proble-

GI-JOE

Vi kalder vore soldater for "jensser". Tilsvarende kælenavn i U.S.A. er "GI-JOE". En "GI-JOE" tilhører en slags diplomatisk korps, som USA sender ud for at holde fred i verden, så det er da klart, de er populære, så populære, at de nu har fået adgang til børneværelserne i form af dukker, der er fantastisk livagtige. Der er kun en mangel ved dem, og den bør fabrikanten rette. Dukker plejer at kunne sige noget. Mama, for

eksempel. Kunne "GI-JOE" ikke forsynes med dødsrullen, når man trykker ham på maven? Det ville glæde de kære små!

Resolution vedtaget på D.s.U.'s hovedbestyrelsesmøde 12. juni 1966

DSU's hovedbestyrelse fordømmer USA's bombing af Nordvietnam, der har ført til en udvidelse af krigen og har involveret civilbefolkningen unødigt.

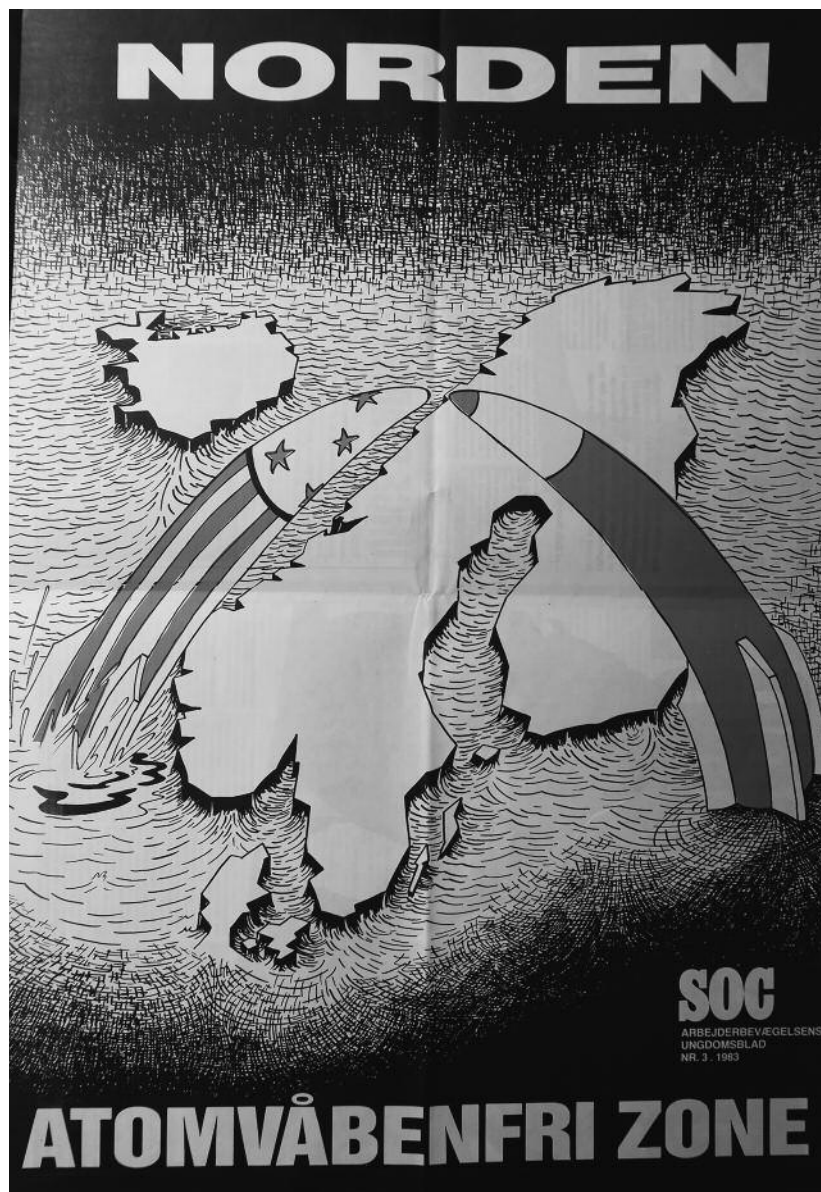
Vi fordømmer benyttelsen af det vietnamesiske territorium som et prøvested for moderne krigsmidler såsom gas og andre våben, der er forbudt i følge Haagkonventionen.

Vi fordømmer den støtte, der af den amerikanske regering gives til general Ky og hans regime, der repræsenterer den reaktionære del af den vietnamesiske overklasse. Vi opfordrer til afholdelse af en konference under FN's auspicer med alle de implicerede parter, incl. den nationale befrielsesfront, for at sikre en politisk løsning af det vietnamesiske problem.

Vi kræver frie valg i Vietnam og støtter retten til selvbestemmelse for det vietnamesiske folk. Vi kræver øjeblikkelig tilbagetrækning af alle fremmede tropper i Vietnam.

Vi udtrykker vor sympati med alle progressive kræfter i Vietnam, specielt den nationale befrielsesfront. Vi opfordrer til effektive, internationale garantier mod enhver fremmed militær intervention i Sydøstasien. Vi opfordrer den danske regering til at tilbagekalde den diplomatiske anerkendelse af Sydvietnam.

mer med NATO's handlinger i fascistiske Portugal og ved militærkup i Grækenland. Det gør, at Danmark ikke har indflydelse gennem NATO på de allierede lande."⁵

Den stærke anti-NATO holdning fortsatte de næste 20 år,⁶ og i starten af 1980'erne gik DSU aktivt ind i kampen mod udstationering af amerikanske krydsermissiler på dansk grund.⁷ Socialdemokratiet fulgte DSU's holdning ved Atomvalget i 1988, og der var sammenhold om et nej til a-våben på dansk grund, nej til vores allierede USA og nej til NATO's politik. DSU var ikke aktiv i 1980'ernes fredsbevægelse, men deltog i enkeltstående aktiviteter, som Next stop Nevada og Next stop Sovjet.

En ny situation i sikkerhedspolitikken i slutningen af 1980'erne ændrede langsomt DSU'ernes mening, og skiftet i holdningen til EU i 1990 fik betydning for holdningen til militæret og NATO.⁸ Nu var DSU's vision et stærkt politisk Europa med NATO som den stabiliserende faktor i Europa. Konflikten i det tidligere Jugoslavien skabte en udfordring mellem to holdninger. Skulle NATO eller FN stå for de fredsbevarende styrker? Det blev som bekendt FN, der kom i aktion i Bosnien, med ringe succes. Derfor støttede DSU's hovedbestyrelse i 1995, at det fremover skulle være NATO, der stod for aktioner i ex-Jugoslavien.⁹

DSU endte således i midten af 1990'erne, som før 1967, med at være loyale støtter af Socialdemokratiets udenrigs- og sikkerhedspolitik.

MOD Fællesmarkedet og FOR Unionen (1970-1990)

Fra 1970 rettedes opmærksomheden mod medlemskab af EEC, som på dansk blev til det Europæiske Fællesmarked. Den internationale solidaritet skulle ikke ødelægges af en klub for rige lande og et kapitalistisk marked. Med støtte fra nogle socialdemokratiske folketingsmedlemmer førte man en målbevidst kampagne med mange argumenter mod EF.

Den viste tegning af Claus Deleuran giver et indtryk af DSU's holdning bedre end ord. Tegningen er knyttet til en artikel af Per Bo.¹⁰

Parolen på forsiden af SOC 1972, nr.1 var: *“Bliv væk fra vores kvarter, Nej til EF – Ja til Norden, USA ønsker jer i EF, EF en ny stormagt?”*

SOC bærer derfor, gennem hele året op til folkeafstemningen i oktober 1972, meget præg af EF. Der benyttes reklamer og meget sigende forsider – det giver modstanden mod EF vind i sejlene. Derfor er skuffelsen desto større efter afstemningsresultatet, der ifølge DSU får det helt forkerte udfald.

DSU fastholder modstanden mod EF gennem 1970'erne og 1980'erne, som en artikel under overskriften “Vi har ikke brug for EF” skrevet af formanden for internationalt udvalg i 1983 er udtryk for.¹¹ DSU var også sammen med Svend Auken mod EF-pakken ved folkeafstemningen i 1986.¹²

I slutningen af 1980'erne sker der et holdningsskift i DSU. Der diskuteres meget på kongressen i 1988, og der tales om Sorteper, som ifølge formand Jens Christiansen skal forstås på den måde: *“at der ikke er realistiske argumenter mod EU, fordi vi nu er fuldt integreret i EU.”*¹³ I forbindelse med EU-parlamentsvalget i 1989 skriver Anette Berentzen:

“Selv om vores endelige mål er dansk udmeldelse af EF, fordi EF er en kapitalistisk handelsorganisation, der hviler på et superliberalistisk grundlag, kan vi ikke blot vende ryggen til udviklingen. Det er vores ansvar at tæmme de

ator udstækning har stået på åndsfrihedens side, er det fordi de som undertrykte rejste sig mod kræfter, som også lukkede dørene ude fra det frie åndsliv. Arbejderklassen blev den kraft, der måtte til for at fjerne gamle tiders fordomme, men fristandede og fordomsfulde var kun en lille elite inden for den undertrykte klasse. Holdvis for demokratiet kom mange af arbejdsbevægelsens ledere fra denne elite.

KULTURELT er de politisk-socialistiske retninger således ikke ene om at repræsentere fristiden. Der er i mange "borgerlige" kredse ofte større frislid og tolerance at finde over for kunst, litteratur og menneskeværk end i arbejderkredse. Den stigende velstand har medført, at flere og flere af de vellønnede arbejds kategorier mener at tilhøre middelstanden og optager det gamle ambrogersk ambitioner om personlige karriere og fremgang. Solidariteten, der før aftang respekt, er i aftagende.

KLASSESAMFUNDET i gammeldags forstand er ved at vige. Nye klasse-mønstre er måske på vej, og i kommunistiske stater findes klassedeling, måske efter mere "retfærdige" retningstyper, - men alligevel i dag er der måske mere tale om "klassekamp" mellem rige og fattige end tidligere. Det kan være, at fremtiden vil tvinge de rige stater i såvel øst som vest til at afgive noget af deres overflod til udviklingslandene, producere mere rationelt og anvende produktionsresultaterne til andet end spild og krig om afsætningsmarkeder.

■ BALANCE I SINDET.

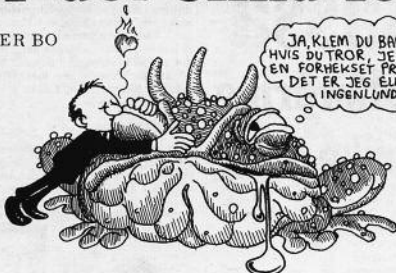
DERFOR må mennesket have andet at leve for end materiel velstand. Vi må tilstræbe en ny kulturel og åndelig vækkelse, hvis det ikke skal på den europæiske arbejder og funktionær, som det gik den tyske hermedlemmand, der med fuld musik gik ind for Hitler. Virkeligt folkestyre forudsætter, hvor banalt denne sandhed end kan lyde, at folket har forstand på og interesse for statens styrelse. Så enkelt er det. Derfor hører det til en demokratisk ret og også at kunne udtale sig frit om noget, man ikke er helt sikker på, blot man er parat til at give efter og kunne indrømme, hvis man har taget fejl.

DE demokratiske politiske partier bør i fremtiden sætte deres propagandaparater langt kraftigere ind på at ruske folket op til at finde ud af, hvilke ændringer i livsvaner og livsanskuelse, der vil være mere i overensstemmelse med det nye

Socialdemokratiet og EEC - er det blind forelskelse?

af PER BO

DANMARK SØGER FOR TIDEN OM MEDLEMSSKAB AF EEC FOR TREDJE GANG. MANGE MENER, AT CHANCERNE DENNE GANG ER STØRRE END VED TIDLIGERE FORHANDLINGER. MEN SAMTIDIG ER OPPOSITIONEN MOD MEDLEMSSKAB DENNE GANG STØRRE, END DET TIDLIGERE HAR VÆRET. I DENNE ARTIKEL FREMDRAGER PER BO NOGLE FORHOLD OM KRING EEC, HVILKET MÅ MEDFØRE SPØRGSMALET: HVOR STÅR SOCIALDEMOKRATIET ?

EFTER markedsdebatten i folketinget den 11. november er man om muligt endnu mere forvirret med hensyn til socialdemokratiets stilling til Danmarks medlemskab af EEC. Socialdemokratiet støtter Danmarks ansøgning om medlemskab under forudsætning af britisk medlemskab. Men samtidig betinger man sig, at de andre nordiske lande får passende ordninger med EEC, hvilket i praksis betyder, at Sverige skal få en sådan associeringsordning, at der ikke atter kommer en toldgrænse gennem Øresund. Men mens forudsætningen om britisk medlemskab er klart ultimativ, fremgår det ikke om forbeholdet med hensyn til svensk associering ligeledes er en ultimativ betingelse. Det ville være rimeligt, om man fra ansvarlig socialdemokratisk side gav et utvetydigt svar på dette efter min mening meget væsentlige spørgsmål!

I FORBINDELSE med dette spørgsmål må det fremhæves, at mens Storbritannien på det tidspunkt, Danmark første gang ansøgede om medlemskab af EEC, var Danmarks ubetinget støtte kunde, er situationen i løbet af 60'erne ændret så meget, at Sverige i 1970 ser ud til for første gang at blive Danmarks største kunde. Et ultimativt forbehold som med hensyn til britisk medlemskab!

■ FULDT MEDLEMSSKAB ELLER

de, at hvis Sverige kan blive associeret, kan Danmark også blive det!

HVILKE væsentlige fordele, mener man i den socialdemokratiske ledelse, der kan begrunde fuldt medlemskab frem for en Sverigesordning? Fuldt medlemskab betyder, som det fremgår af Rom-traktaten, en aksept af den økonomiske og politiske integration. Dette er yderligere bekræftet her i efteråret af Werner-rapporten og Davignon-rapporten.

■ INTEGRATION SIKKER, KUN ET SPØRGSMAAL OM TEMPO.

DET KAN diskuteres, hvor hurtigt integrationen vil blive gennemført, men der er ingen tvivl om, at fuldt medlemskab af EEC vil betyde, at Danmark akcepterer såvel en økonomisk som en politisk integration. Det vil ikke i integrationsprocessen være muligt at vende tilbage til et tidligere trin i processen. Man vil måske indvende, at Frankrig ikke er synderlig interesseret i en integration. Hertil skal blot bemærkes, at Frankrig kun har påvirket tempoet; på intet tidspunkt er EEC vendt tilbage til et tidligere trin i integrationsprocessen. En beslutning om medlemskab er derfor definitiv. Derfor må de langsigtede virkninger efter min mening spille en væsentlig rolle for socialdemokratiet end de kort-

tiske betydning i forbindelse med handelen med de østeuropæiske lande.

■ NYT "NATO" UDEN MULIGHED FOR OPSIGELSE.

IMIDERTID savner man først og fremmest en vurdering fra socialdemokratiets side om den politik, et integreret Vesteuropa vil føre, vil være i overensstemmelse med socialdemokratiske ideer. Allerede idag tales åbent om et svar på forsvars- og udenrigspolitisk samarbejde mellem medlemslandene, og i et integreret Vesteuropa vil det naturligvis ikke være muligt at have en bestemmelse om 1 års opsigelse af forsvarsarbejdet. (Den betingelse socialdemokratiet i dag stiller til fortsat medlemskab af NATO).

■ VESTEUEROPAS "VERDENSPOLITISKE ROLLE".

STORBRIANNEN, hvis medlemskab er en betingelse for Danmarks tilslutning, har vist sig meget positiv over for det udenrigs- og forsvarspolitiske samarbejde. Premierminister Heath mener, at et samlet Vesteuropa får mulighed for atter at spille en rolle i verdenspolitikken. Hvilken rolle fremgår af britiske konservative åssat om at "forvare politiske interesser" og etablere et sydøstasiatisk forsvarsskæb, hvor det samlede Vesteuropa kunne indgå.

■ ÆNDRING AF DEN DANSKE ULANDSBISTAND?

EEC's ulandspolitik er ligeledes væsens forskellig fra socialdemokratiets officielle politik. Gennem associeringsaftalerne til EEC sker der en opdeling af landene og dermed en diskriminering af de lande, der ikke er med. De usiddelbare fordele, associerede lande kan få, er betinget af den økonomiske orientering mod EEC. Ved dansk medlemskab vil en vis - og sandsynligvis en stadig større del af dansk ulandsbistand blive kanaliseret via EEC's udviklingsfond.

■ FRIHEDSBEVÆGELSER.

OM ET integreret Vesteuropa vil tilgive sin støtte til frihedsbevægelserne i det sydlige Afrika, som socialdemokratiet gør i sit program, må anses for udelukket, når man betænker, at i hvert tilfælde Frankrig og Vesttyskland har været ivrige leverandører af våben til de nuværende regimer.

■ SØS UDENRIGSPOLITIK OGSÅ UDELUKKET I EEC?

MEST sandsynligvis vil EEC

Den viste tegning af Claus Deuleran giver et indtryk af DSU's holdning bedre end ord. Tegningen er knyttet til en artikel af Per Bo. SOC, 1970, nr. 8.

frie markeds kræfter, at få dem til at tilpasse sig menneskelige behov. Hvis vi overlader banen til de borgerlige, støtter vi indirekte liberalismens frem-march."¹⁴

Efter atten års EF-modstand beslutter DSU på kongressen i 1990 at gå ind for EF-samarbejdet. Men kongresvedtagelsen går videre:

“DSU accepterer også den økonomiske og monetære union. Det er et godt skridt, vi har taget. Nu kan vi for alvor begynde at tale om, hvad vi kan bruge EF til, siger DSU’s nye formand, Anette Berentzen... Men DSU’s accept af en økonomisk og monetær union er ikke betingelsesløs. DSU kræver nemlig, at Delors-rapportens forslag om, at EF’s pengepolitik skal føres af et råd bestående af landenes nationalbankdirektører, ikke danner grundlag for unionen.”¹⁵

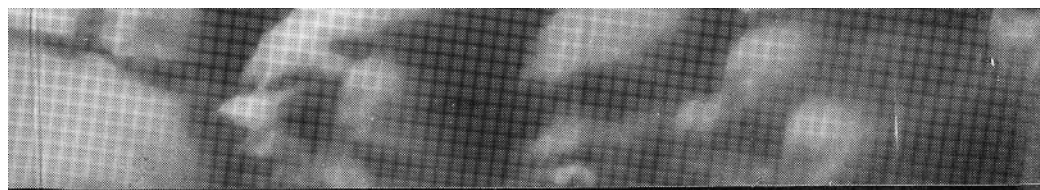
Lidt paradoksalt ændrer DSU holdning til EU nogle år før afstemningen omkring Maastricht-traktaten i 1992, og bliver tilhængere. Dermed lider DSU i 92 nederlag ved tredje EF/EU afstemning i træk.

Internationalt og solidaritet med frihedsbevægelser (1960-1990)

Politisk og økonomisk støtte til andre lande og solidaritetsarbejde har gennem alle årene været omtalt i bladene. Der blev givet støtte til især oprørsbevægelser i Vietnam (Nord), Chile, MPLA (Angola), El Salvador, Nicaragua, Uruguay, ANC (Sydafrika), SWAPO (Namibia). Et konkret eksempel er artiklen om “Støtten til MPLA i Angola” fra 1975, hvor der blev brugt 2 sider til at sætte læserne grundigt ind i situationen.

Støtten til ANC’s kamp i Sydafrika kan findes i DSU’s blade lige fra 1950’erne. Perioden med international apartheidmodstand i 1980’erne krævede ekstra opmærksomhed, og der blev opfordret til sanktioner og boykot af varer fra Sydafrika, som det fremgår af viste klip fra plakaten i SOC 1985, nr. 7.

Gennem 1980’erne var der også mange konflikter i Mellem- og Sydamerika, som fik støtte. Der kom også en del flygtninge fra disse lande, som

BOYCOT DISSE APARTHEID PRODUKTER

Frugt Cape Outspan Golden Jubilee Gold Reef IXL Koo Silver Leaf Del Monte Goddes	John West Sharwoods S & B Grants Turban Libbys Wonderlands Goldenland Warrings Almelin	Alphonse Lavalie Waltham Cross Beure Bosc Bon Creteben Packham Carnation Southern Pride Henry	Vin og spiritus Zonnenbloem Lanzerac Rembrandt SA Sherry SA Hook SA Burgundy	Dyremad Happy Pet Cat food	Helse kost Shapers Koo Rooibasch	Kød på dåse Apex Armour Star Union S & B Bull Brand	Fisk på dåse Glenryck Armour Puffin S & B

DSU'ere i Lejre syntes, at man skulle hjælpe disse flygtninge, frem for dem, der flygtede fra Vietnam:

“I DSU har der været en livlig debat det sidste stykke tid om frihedskrigen i Latinamerika – særlig i El Salvador. Vi DSU'ere føler stærke sympati med FNAL, FLNN, FELIMO, osv. Og støtter glædeligt nogle upersonlige grupper, hvis sag, vi finder berettiget. Vi i DSU-Lejre ønsker ikke at DSU skal stoppe for denne støtte, men kun at det er på tide, at vi ser med kritiske øjne på den danske regerings forhold til de Latinamerikanske Lande. DSU hjælper og tager i nogen udstrækning del i fx Chile Komiteens arbejde, hvis formål er at få politiske fanger udvist og givet politisk asyl i Danmark – men hvordan kan det lade sig gøre? Nej for 'kvoten' er allerede opbrugt. Hvem er så de heldige? – Det er de vietnamesiske bådflugtninge, der betaler til kapitalistiske smuglere, for at undgå at leve i et land, der har indført et totalitært socialistisk styre.”¹⁶

DSU's generelle holdning til internationalt arbejde bliver blandt andet udtrykt i Mette Frederiksens artikel fra 1997 om globalisering, hvor hun skriver:

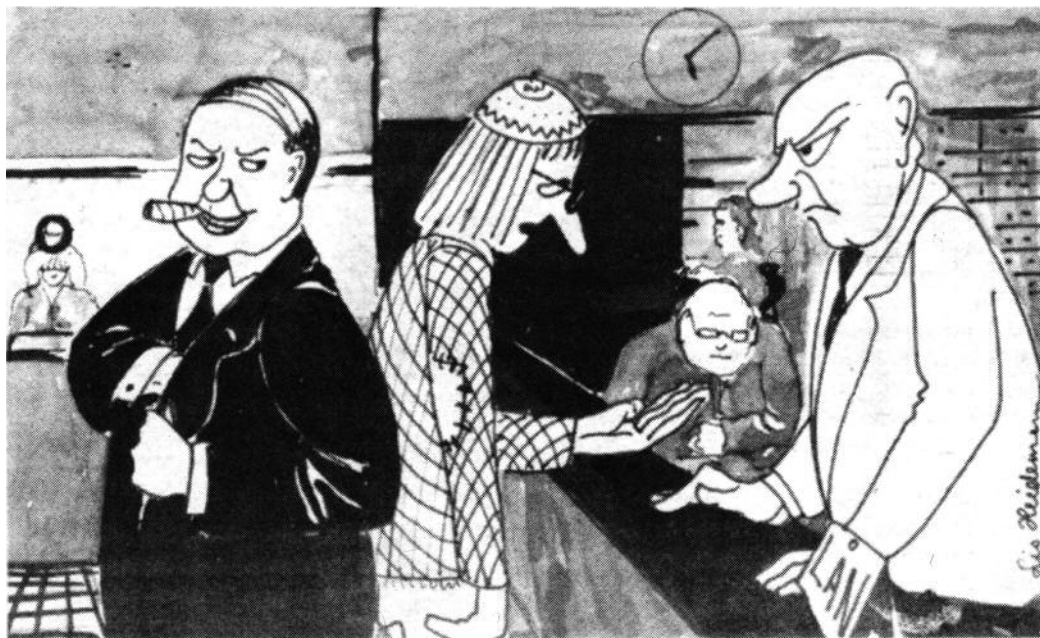
“Mange positive ord klinger ved berøring af emnet (globalisering): Åbenhed og indsigt, demokrati og udfordringer. For aldrig har verden været så lille som nu, og aldrig har mulighederne for at få indflydelse på andre end blot danskernes liv været så store som nu. Ved samme lejlighed er det imidlertid umuligt ikke at høre klangen af diverse negative ord og realiteter. For trods de mange muligheder er det oplagt at bruge et par timers sommerfilosofien over, hvilken konsekvenser globaliseringen indtil nu har medført.”¹⁷

Ideologisk periode – dobbeltstrategi (1972-82)

I 1970'erne udmærker DSU sig ved at føre en mere indirekte ideologisk virksomhed. I 1972 blev der vedtaget et politisk manifest, og i 1976 blev der tilføjet et afsnit om DSU's placering i arbejderbevægelsen.

For at denne formulerede ideologiske platform ikke skulle forblive på det teoretiske plan, blev den suppleret med en dobbeltstrategi – at gå på to ben som det hedder i dag. Denne dobbeltstrategi understregede, at det var DSU's opgave dels at påvirke ungdommen, dels at holde Socialdemokratiet fast på principperne i arbejdet for den demokratiske socialisme.

Den ideologiske linje fokuserede på, hvorledes det kapitalistiske samfund fungerede, og hvad der kunne ændres. Et andet eksempel er lederen efter katastrofevalget i 1973:

“Gennem de reformer Socialdemokratiet de sidste 50 år har gennemført, har det danske samfund udviklet sig med stadig større velfærd. Det væsentligste middel, der har været benyttet, er den offentlige sektor som en omfordelingssentral af goder. Dette er sket, uden at der er foretaget afgørende indgreb i selve samfundets økonomiske fundament. Vi står derfor i en situation i dag, hvor vi har et liberalistisk samfundssystem med en meget omfattende offentlig sektor. Dette er i sig selv et paradoks og kan ikke undgå at medføre konflikter, som giver grobund for Glistrupismen.”¹⁸

Det betød mange aktiviteter omkring Økonomisk Demokrati (ØD) og valgkampskampagner, hvor SOC mere aktivt blev brugt til at videreformidle DSU's politik. Der var desuden flere kritiske artikler om partiets arbejde i Folketinget – som følge af den formulerede dobbeltstrategi.

Modstand mod SV-regeringen 1978-79 gav grundlag for både kritiske og satiriske artikler og ledere, som det kan ses på forsiden af SOC 1978, nr. 5, hvor der vises en gammel Socialdemokratisk valgplakat med tilføjelsen “BØNDER”.

Det var ikke den rigtige vej til socialismen at indgå samarbejde med bønderne (partiet Venstre), mente DSU. Det kom bag på Anker Jørgensen, at der var så stor modstand mod SV-samarbejdet.¹⁹ DSU's intentioner om at

Tegning af Lis Heidemann, til artikel om “En velsmurt kapitalmaskine” fra SOC nr. 6, 1978, skrevet af en DSU'er som var ansat som ferievikar, og beskriver uligheden i længivning i den Danske Bank.

holde Socialdemokratiet fast på at arbejde for en demokratisk socialisme lykkedes ved at modarbejde samarbejdet med partiet Venstre.

Op til kongressen i 1982 gav amtsformanden i Sønderjylland en opsang til hele arbejderbevægelsen og skriver:

“Socialdemokratiet har igennem regeringsansvaret administreret det kapitalistiske samfunds krise. Den socialdemokratiske regeringspolitik har været bygget på at vedligeholde produktionsapparatet i så god stand som muligt under de givne vilkår. Visionerne, den reformistiske strategi, har ikke præget regeringens politik, og det har medført den nuværende krise... Krisepolitikken har medført den faretruende udvikling, at vor bevægelse er blevet en revisionistisk bevægelse i stedet. Her mener jeg, at DSU ikke har formået at fastholde Socialdemokratiet og vel også fagbevægelsen på den reformistiske og socialistiske vej.”²⁰

DSU gennemgik samtidig en organisatorisk afklaring i perioden. Studenterorganisationen Frit Forum blev efter en overgangsperiode på to år en integreret del af DSU i 1975. Det faglige arbejde gennemgik en grundlæggende strukturændring, efter at kommunisterne havde overtaget Faglig Ungdom og LLO.

Der var opstået en mindre konflikt med Dansk Ungdoms Fællesråd i 1969, som førte til, at DSU meldte sig ud og efterfølgende kritiserede DUF's behandling af de faglige organisationsforhold. DSU blev genindmeldt i 1975, og har siden leveret flere formænd og generalsekretærer til DUF, som fungerer i en balance mellem spejderbevægelsen, partiernes ungdomsorganisationer og andre interesseorganisationer med unge medlemmer.

Ungdomsarbejdsløshed (1973-92)

Energikrisen førte til stigende ungdomsarbejdsløshed, som fortsatte op gennem 1980'erne. DSU forsøgte at afhjælpe forholdene for de unge og give dem bedre vilkår og økonomi. Dette arbejde foregik gennem oprettelsen af Arbejderbevægelsens Ungdomsbeskæftigelsesudvalg i 1980 med en sekretær ansat i DSU. I 1981 udkom et temanummer af SOC, hvor der står:

“300.000 arbejdsløse er ikke en fiktion, men måske morgendagens realitet. Det er samtidigt dommen over en fejlslagen økonomisk politik. Alle taler om, at arbejdsløsheden og i særdeleshed ungdomsarbejdsløsheden er vores største problem, men kun få går skridtet videre og gør noget gennem at skaffe arbejdspladser.”²¹

Tidens løsning var beskæftigelsesprojekter, som kommunerne stod for – ikke altid med held, fordi “kommunen sjoffer unge arbejdsløse”.²²

De unges situation kunne i 1980'erne sammenlignes med 1930'erne. Heldigvis var velstanden i samfundet generelt steget, så de unge ikke sultede, men psykisk nedbrydning og håbløshed var den samme som dengang. Problemerne startede under Anker Jørgensen (der opgav regeringsmagten pga. den økonomiske situation i 1982), men blev forværret under Schlütter i resten af 1980'erne. DSU rettede skytset mod Bertel Haarder, der var undervisningsminister (1982-1993).²³

I 1985 blev det i SOC satirisk foreslået, at den bedste løsning på de 75.000

unge arbejdsløse ville være nedfrysning.²⁴ Der er en enkelt artikel, som peger på, at problemet også er fagbevægelsens, fordi den primært fokuserer på dem, som er i arbejde.²⁵

Situationen med omkring 20 % arbejdsløse unge gav også problemer i det sociale system – mange hang fast i enten dagpenge eller kontanthjælp. Noget skulle der gøres for at forhindre en sortering for livet. DSU-projektet “*Dansk råstof*” var et såkaldt revalideringsprojekt, der skulle sætte unge ledige i gang

igen. I et interview i 1990 udtalte projektlederen af Dansk Råstof, at det direkte er en forbrydelse, at Danmark har så mange arbejdsløse: “*Den opsplittning, der sker ved at samfundet dumper mange unge ned i den sociale affalds-spand, vil inden kort tid ramme samfundet selv.*”²⁶

Kulturperiode – ungdomsblad, musik og film (1981-89)

Begrundelsen for at kalde 1980'erne for en kulturperiode i DSU er, at der var stor opmærksomhed på tidens kulturformidlere: TV, radio, bøger, musikoplevelser og grammofonplader. Bladet blev også diskuteret indgående, og formål/layout blev ændret flere gange i perioden. Navnet blev ændret fra SOC til Rødt & Rimeligt, og fire år senere til DSU'eren.

I slutningen af 1970'erne, mens den ideologiske periode klingede ud, opstod ideen om, at SOC skulle være et ungdomsblad, så DSU's politik og meninger kom ud til en bredere kreds af ungdommen. Efter kongressen i 1980, hvor bladet blev diskuteret, fik ideen ben at gå på. Det blev fremhævet, at pjecer i tre farver var fint, men at det ikke hjalp meget, hvis de kun blev set af de frelste DSU'ere selv. “*Et nyt socialistisk ungdomsblad kan konkurrere med de underlødige ungdomsblade Fremad (DKU's blad), Ung RAP, Vi unge, osv.*”²⁷

Det nye ungdomsblad udkom i A4-format, og havde en anderledes prioritering af stoffet, med film-²⁸ og flere boganmeldelser, omtale af lokal fjernsyn og nye musikplader.²⁹

DSU var i samme periode med til at starte det første kooperative pladeselskab ‘Rosen’.

Konstruktionen omkring ungdomsbladet krævede dog ekstra økonomiske midler – 200.000 kr. Derfor blev der opfordret til bidrag gennem viste “Kære læser”:

I løbet af 1982 blev redaktionen fornyet, og et endnu mere kommercielt ungdomsblad skulle produceres:

“Bladet skulle distribueres gennem kiosker, og DSU's medlemmer skulle abonnere for at få bladet. Samtidigt skulle DSU's interne blad DSU-NYT distribueres som medlemsblad. Redaktionens holdning var, at bladet først og fremmest var politisk information til de unge i og udenfor DSU, der ikke havde den tætte kontakt til DSU's organisationsapparat, men som i stedet kunne blive politisk skolet, og forhåbentlig aktive, ved at læse bladet.” (SOC 1982 nr. 7)

Dette forslag faldt i DSU's hovedbestyrelse med stemmerne 22 – 17.³⁰ Ung-

SOC

ARBEJDERBEVÆGELSENS
UNGDOMSBLAD

NR. 3
MAJ 1981
KR 5,-

FREMTIDEN
ER VOR

NYT UNGDOMSBLAD

domsbladet SOC i A4-format stoppede efter nr. 2 i 1983. Men ambitionen om større kontakt til alle unge via et "SOC Arbejderbevægelsens ungdomsblad" forsvandt ikke, før bladet tog navneforandring i sommeren 1986, hvor Mogens Jensen var blevet redaktør. Situationen med de forskellige blade i DSU gav dog grundlag for et indlæg om, at det var et upassende "informations- og debat-system, der koster så mange penge."³¹

Holdningen til reklamer i fjernsynet var også klar: det var der ingen grund til.³² DSU's holdning til spørgsmålet om, hvorvidt der skulle være flere kanaler på TV, var lige så klar: Det var fint, at DR havde monopol.³³

Denne anden kulturperiode afstedkom også et afgørende fremstød i DSU's plakatkunst. Anker som James Bond plakaten blev en stor succes i valgkampen 1987. Vist er en senere plakat fra 1990 'erne.

Ved slutningen af den anden kulturperiode fik bladet i 1988 en ny redaktion med Henrik Sass Larsen som redaktør. Det gav nogle enkelte negative kommentarer.³⁴ Blandt andre Christel Schaldemose mente, at bladet var "udarbejdet af kulturudvalget" og manglede politisk debat.

De forskellige forsøg på fornyelse af målgruppen slutter med følgende tekst i beretningen til DSU's 1990-kongres:

SOC ARBEJDERBEVÆGELSENS UNGDOMSBLAD

Kære læser

I en tid hvor en sjettedel af ungdommen er arbejdsløse, mener DSU det er specielt vigtigt, at Arbejderbevægelsens meninger når til ungdommen, derfor har dette nye ungdomsblad set dagens lys.

Vi vil med dette blad forsøge at nå ud over den aktive og »frelste« skare i Arbejderbevægelsen. Vi vil forsøge at nå ud til den del af ungdommen som alt for let lader sig gribe af lette løsninger på højre- og venstrefløjen eller som blot synes det hele er noget lort.

Det kan være svært for Arbejderbevægelsens budskab om demokratisk socialisme at konkurrere med de kommercielle ungdomsblade som bygger på sex, vold og dagdrømme.

DSU har med udgivelsen af SOC (Arbejderbevægelsens Ungdomsblad) gjort forsøget!

Det er vort mål at SOC, Arbejderbevægelsens Ungdomsblad, i løbet af et halvt år skal ligge fremme på alle landets skoler, uddannelsesinstitutioner, fagforeningskontorer, kiosker m.m. Samtidig med at lokale fagforeninger har mulighed for at tegne kollektive abonnemeter til deres unge medlemmer.

Det koster naturligvis mange penge, at lave dette blad, for at finansiere denne kvalitetsforbedring, skal vi skaffe 200.000 kr. Da vi ikke, som de kommercielle ungdomsblade har massiv kapital i baghånden, kan vi kun sætte vores tillid til *din* solidaritet.

Hvis du vil være fødselshjælper for Arbejderbevægelsens ungdomsblad så start med at tegne abonnement på SOC, eller giv et gaveabonnement til en af dine venner. Lykkes det ikke at skaffe pengene, vil Arbejderbevægelsens ungdomsblad lide en alt for tidlig død.

Tak for fødselshjælpen.

Redaktionen.

*Fra starten af
90'erne*

“Den bærende ide i Rødt & Rimeligt var, at bladet skulle være et åbent og udadvendt magasin, der kunne tiltrække andre læsere end DSU'ere. Virkeligheden har imidlertid vist, at det har været umuligt. Dels fordi bladet rent faktisk kun blev læst af DSU'ere, dels fordi det ressourcemæssigt har været umuligt for DSU at lave et decideret ungdomsmagasin. Det har vi taget den fulde konsekvens af. Bladet er omlagt til udelukkende at være et medlemsblad for DSU. Den overordnede målsætning har været: - At styrke den interne debat, - At styrke den politiske debat i DSU. For at opfylde dette mål er det besluttet, at bladet skal komme ti gange om året. Økonomien i projektet er søgt sikret ved at neddrose udgifterne til farve, layout, trykning, m.v.”

Perspektiv

Helt overordnet kan det opsummeres om perioden 1960-90, at DSU i slutningen af 1950'erne var en stivnet organisation, der levede på fortidens storhed. Det krævede flere års omstilling at ændre på det. Udfordringen blev især større, da der kom nye strømninger blandt de unge i 1960'erne, der også skulle indarbejdes i DSU. Samtidigt skulle DSU holde fast på sit traditionelle engagement i international politik, kontakt til de faglige unge og ideologiske grundholdninger.

Nye økonomiske forhold gjorde i 1970'erne DSU-apparatet mere fleksibelt og omstillingsparat. Der blev derfor gennem 1980'erne ført flere kampe mod såvel højrefløjen som venstrefløjen. I samme periode blev der afprøvet forskellige kommunikationsformer, herunder et særligt ungdomsblad. Det gav økonomiske og organisatoriske udfordringer undervejs, som gav bladet en ustabil periode, der på det økonomiske område fortsatte ind i begyndelsen af 1990'erne.

En DSU'ers gennemsnitlige levetid i organisationen er vel anslået omkring fem år, og for valgte medlemmer på centrale poster og ansatte er den op til 10 år. Det er ikke lang tid, og især ikke i en persons livsperiode, hvor der samtidigt sker en personlig udvikling. DSU er derfor et skib, der ikke er let at styre. Det betyder også, at de artikler, som er refererede, skal vurderes i tidens kontekst og skribenterne har sikkert ændret mening mange gange siden hen.

VI CITERER

"Manden er gal. Han er en omvandrede sygejournal. Mere er der ikke at sige om det."

Jakob Buksti om Mogens Camre efter denne "Cammede" over på DR1.

"Der er behov for en global omfordelingspolitik!"

Formand for internationalt udvalg i DSU, Mette Frederiksen fra talerstolen på Socialdemokratiets kongres. Talen gik lige ind. "Jeg synes selvfølgelig, det er godt, hvis

pensionskasserne giver deres medlemmer indsigt i resultaterne og overvejelserne bag investeringerne, men hvis rapporten er ment som et bud på øget demokratisering af pensionskasserne, så er det langt fra nok."

Forbundsformand Morten Bødskov i Information om en nys udkommen rapport om øget demokratisering af pensionskasserne.

"Jeg har en klar forventning om, at gennemgående træk ved fremtidens velfærdssamfund bliver, at grænserne mellem stat, marked og civilsamfund bliver ganske svære at adskille hen ad vejen. Således er det endnu engang de svenske brødre og søstre, der viser vejen. Det ville da være befriende – for ikke at sige fornyende – hvis det danske Socialdemokrati kunne optræde, som det ved, det har format til at være: Et foregangsparti."

Martin Rossen, International sekretær i DSU, i en kronik i Aktuelt om muligheden for at lære om licitation fra Socialdemokratiet i Sverige.

"Nyttig læsning for den udenforstående, men kedsommelig for den indviede. Desværre er gennemgående træk i dette debatoplæg."

FU-medlem i DSU, Ali Alfoneh og Thomas Gyldal Petersen, medlem af kommunalbestyrelsen i Herlev, i Aktuelt efter det famøse oplæg om "rød" licitering var blevet offentliggjort.

I et desperat forsøg på at følge tidens trend, har DSU'eren valgt at udlicitere den plads som ellers er reserveret Det Store Ulykkeshjul. Fremover vil vi bringe eksempler på hvordan andre tegnere fortolker dansk politik. Denne gang giver vi pladsen til Bill Watterson.

Den viste tegning er fra DSU'eren 1998, nr. 7 – et mesterværk, der siger overraskende meget om vilkårene for politiske diskussioner (Anders Brønseruds egen version af Steen og Stoffer).

Noter

1. Leder i *Fri Ungdom*, 1966, juni "Hvorfor Socialdemokrat" af red.
2. Artikel i *Frit Forum*, 1966, februar "SOCIALDE—MOKRATIET, Redaktionen" af red.
3. Leder i *SOC*, 1970, nr 1. "Læsernes blad" af red.
4. Artikel i *Fri ungdom*, 1966, august "Resolution vedtaget på DSU hovedbestyrelsesmøde 12. juni 1966" som er den første udtalelse mod USA's krig i Vietnam
5. Artikel i *Blad 69*, september 1969 "Ud" med referat fra Hans Carl Niensens tale, af ms
6. Artikel fra *SOC*, 1983, nr. 7 "Lever – men hvor længe" af red. – 2 sider
7. Midterside plakat fra *SOC*, 1983, nr. 3 "Norden – Atomvåbenfri zone"
8. Artikel fra *DSU'eren* 1995, nr. 7 "Tema: Forsvar for fremtiden" hvor Morten Bødskov gennemgår hele DSU forsvarspolitiske udvikling fra 1920 til 1995 (hele *DSU'eren* 1995-7 er et temanummer om forsvaret)
9. Artikel fra *Rødt og rimeligt*, 1988, nr. 1 "Århusianere ønsker ny DSU-NATO politik" af Jesper Kaas Schmidt
10. Artikel i *SOC*, 1970, nr. 8 "Socialdemokratiet og EEC – er det blind forelskelse?" af Per Bo
11. Artikel i *SOC*, 1983, nr. 5 "Vi har ikke brug for EF" af Michael Harsvik
12. Artikel i *SOC*, 1986, nr. 1 "Nix Schlütter" af Klaus Lorenzen, redaktør
13. Artikel i *Rødt & Rimeligt*, 1988, nr. 4 "DSU, EF og Sorteper!" af Jens Christiansen, formand
14. Artikel i *Rødt & Rimeligt*, 1989 "DSU og EF – politisk baggrund" af Anette Berentzen
15. Artikel i *DSU'eren*, 1990, nr. 5 "DSU – Ja til EF" af Sten Kristensen
16. Artikel i *DSU'eren*, 1982, nr. 5 "Hvilke flygtninge støtter Danmark" af DSU-Lejre
17. Artikel i *DSU'eren*, 1997, nr. 6 "Den nye verden" af Mette Frederiksen
18. Leder i *SOC*, 1974, nr. 1 "Læren af valget" af DSU's Forretningsudvalg
19. Artikel i *SOC*, 1978, nr. 6 "Ærlige Anker" af red.
20. Artikel fra *SOC*, 1982, nr. 3 "For en socialistisk fremtid" af Steen V. Petersen
21. Lederen fra *SOC*, 1981, nr. 6, af mic
22. Artikel fra *SOC*, 1982, nr. 1 "Kommunen sjofler unge arbejdsløse" af mic
23. Forside på *SOC*, 1983, nr. 1 "Bertel og Grundtvig"
24. Udsnit af Artikel fra *SOC*, 1985, nr. 3 "nedfrysning – Tidens løsning" af red
25. Artikel fra 1990, nr. 7 "Arbejdsløshed er en forbrydelse" af Kim Skibsted
26. Artikel fra *DSU'eren*, 1992, nr. 3 "Sortering for livet" af Jesper Olsen
27. Artiklen i *SOC*, 1980, nr. 4 "SOC's fremtid" af John Bødker
28. Artikel *SOC*, 1981, nr. 3 "Den blå lagune", hvor der dårlige film fik nogle ord med på vejen, af Will/Karen
29. Artikel *SOC*, 1981, nr. 4 "Oscar Hansen i swing-rytmer" hvor gode plader blev rost, af Niels-Erik Mortensen
30. Artikel *SOC*, 1982, nr. 7 "22-17" af Henrik Sørensen og Michael Harsvig
31. Udsnit af artikel *SOC*, 1983, nr. 5 "Et kompromitterende kompromis" af Niels Henrik Sigsgaard
32. Artikel i *SOC*, 1983, nr. 2 "Vi må ikke kapitulere" Birte Weiss i kampen mod TV-reklamer, af Palle Smed
33. Artikel i *SOC*, 1984, nr. 1 "Mere TV betyder ulighed" af John Bødker
34. Debatindlæg i *Rødt & Rimeligt*, 1988, nr. 5 "Er det Rødt & rimeligt" af Christel Schaldemose.

Peter T. Christensen
Redaktør på DSU's blad 1976-1980
LO-konsulent 1995-2015
petoch@gmail.com